

2012-12-10

PERSCOMMUNIQUÉ

De voortgang in België naar SEPA (Single Euro Payments Area)

(Artikel voor het Economisch Tijdschrift van december 2012)

De zelfregulerende aard van het gemeenschappelijk eurobetalingsgebied (SEPA of Single Euro Payments Area) heeft niet voor een vlotte overgang naar de Europese overschrijvingen of domiciliëringen kunnen zorgen. Daarom namen de Europese overheden het initiatief om de overschakeling op een gemeenschappelijk eurobetalingsgebied via wetgeving te bewerkstelligen. Het Europees Parlement en de Raad keurden een verordening goed tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overschrijvingen en domiciliëringen in euro en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 924/2009. In die verordening, die op 31 maart 2012 van kracht werd, is de gemeenschappelijke datum van 1 februari 2014 vastgelegd vanaf wanneer overschrijvingen en domiciliëringen moeten worden uitgevoerd in het Europese (SEPA) formaat, zoals dat is gedefinieerd in de technische vereisten van de verordening.

Wat de vooruitgang in de migratie naar SEPA betreft, werd in België in oktober 2012 een marktaandeel van 60 % van het totale aantal overschrijvingen bereikt, wat veel meer is dan in de meeste andere landen. De overheidsdiensten en de meeste grote factureerders hebben hun migratie afgerond; het is nu aan de kmo's om de overstap naar SEPA te maken.

De migratie naar de Europese domiciliëring verliep moeizamer. Die ging van start in de business-to-businessversie, waarmee werd voldaan aan de vraag van de bedrijfswereld om voor betalingen tussen ondernemingen met domiciliëringen te kunnen werken. Daardoor bleven de volumes zeer laag. Aan het einde van 2011 stapte één van de grootste schuldeisers in België echter over op de Europese domiciliëring (basisschema), wat het marktaandeel van die Europese domiciliëring in het totale aantal domiciliëringen in België meteen op 12 à 15 % bracht. De migratie verliep dus succesvol en alle klanten schakelden vlot over op het Europese formaat.

In België gebruiken 13 728 schuldeisers de domiciliëring als betaalinstrument. Samen beheren ze 31 miljoen mandaten (domiciliëringen). Slechts een heel klein aantal van die 13 728 schuldeisers beheert de grote meerderheid van die domiciliëringen. De tien grootste schuldeisers nemen 34 % van het totale aantal domiciliëringen voor hun rekening en de twintig grootste schuldeisers zijn goed voor 44 %. Indien deze selectie wordt uitgebreid naar de 200 grootste schuldeisers, dan neemt dat aandeel zelfs toe tot bijna 90 % van alle domiciliëringen. Een snelle en succesvolle migratie naar de Europese domiciliëring ligt dus in handen van een relatief beperkt aantal ondernemingen.

Het voordeel is dat de bedrijvengroep waar de focus op moet liggen om een nagenoeg volledige migratie te bereiken, beperkt blijft tot een kleine en gemakkelijker te beheren groep van schuldeisers, zodat een nauwkeurig gerichte communicatiestrategie kan worden gevolgd. Tot nu toe werd nog niet zoveel actieve communicatie gevoerd omdat er werd gewacht op de publicatie van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad die de overgang naar de Europese betaalinstrumenten versneld wil laten verlopen.

Die verordening heeft alle onzekerheid uit de weg geruimd: alle overschrijvingen en domiciliëringen moeten vanaf 1 februari 2014 worden uitgevoerd in het Europese formaat. Veel kmo's moeten nog starten met die migratie. Een snelle en soepele overgang is echter slechts mogelijk indien zij de nodige informatie bezorgd krijgen. Alle actoren met een brede basis van betalingsdienstgebruikers moeten voldoende inspanningen leveren om de informatie over SEPA tijdig onder die gebruikers te verspreiden.

Langzaam maar zeker past het Belgische landschap van betaalsystemen zich aan de SEPA-realiteit aan. Enerzijds is er een proces van opsplitsing aan de gang in de verwerking van kaarttransacties. Hierbij werd het nationale BancontactMister Cash (BCMC) debetkaartschema gecreëerd dat zal worden aangepast aan de SEPA-vereisten. Daarnaast werd de verrekening ('clearing') van de detailbetalingen uitbesteed aan een grote buitenlandse betalingsdienaarbieder. Hiermee is België een van de eerste landen die de voorspelde consolidatie van de clearingactiviteiten aantoont.